

۱- مفهوم عبارت زیر، از کدام بیت دریافت می‌شود؟

«تویی که در این روزگار، چشم و چراغ ایرانی و تویی که دست هنر از آستین فرهنگ و ادب برخواهی آورد.»

- (۱) خوشا مرز ایران عنبر نسیم / که خاکش، گرامی‌تر از زر و سیم
- (۲) تو را ای گران‌مایه، دیرینه ایران / تو را، ای گرامی‌گهر، دوست دارم
- (۳) پس از کردگار جهان آفرین / به تو دارد امید ایران زمین
- (۴) هنروار، اندیشه‌ات رخشد و من / هم اندیشه‌ات، هم هنر دوست دارم

۲- مصرع «عقل‌ها حیران شوند کز خاک تاریک نژند» کلمات [حیران - نژند] به ترتیب چه نقش دستوری دارند؟

- (۱) نهاد - مسند
- (۲) قید - مفعول
- (۳) صفت - مسند
- (۴) مسند - صفت

۳- با توجه به عبارت زیر، همه گزینه‌ها، هسته گروه اسمی محسوب می‌شوند، به جز

«جوانه، ریشه کوچکش را برای پیدا کردن آب، در دل زمین به این سو و آن سو می‌فرستاد.»

- (۱) آب
- (۲) ریشه
- (۳) سو
- (۴) دل

۴- نقش «زندگی» در کدام گزینه درست تعیین نشده است؟

- (۱) سفر زندگی هم به مهارت‌هایی نیاز دارد. (مضاف‌الیه)
- (۲) بدون آن‌ها، زندگی آینده پرمشقت خواهد بود. (مفعول)
- (۳) تصور همه از آینده، زندگی آرمانی سرشار از عشق است. (مسند)
- (۴) حتماً در آن تصویر رویایی، به زندگی شیرین و موفق می‌اندیشید. (متمم)

۵- مصرع «چون برآید این همه گل‌های نغز کامکار» کلمات [نغز - کامکار] به ترتیب چه نقش دستوری دارند؟

- (۱) مضاف‌الیه - صفت
- (۲) هر دو صفت
- (۳) هر دو مسند
- (۴) قید - مفعول

۶- نوع «را» در کدام عبارت با بقیه متفاوت است؟

- (۱) مریدان شیخ را گفتند.
- (۲) تو از بهر خدا مرا بیاموز.
- (۳) تو سخن گفتن خود را هم نمی‌دانی.
- (۴) اکنون که به نادانی خود متصرف شدی، تو را بیاموزم.

۷- در کدام بیت، برای واژه‌های داخل پرانتز، هم‌خانواده‌ای وجود ندارد؟

- (۱) با چشم ادب نگر پدر را / از گفته او میبچ سر را (مؤدب)
- (۲) با مادر خویش، مهربان باش / آماده خدمتش به جان باش (مخدوم)
- (۳) زین گفته سعادت تو جویم / پس یاد بگیر هر چه گویم (سعی)
- (۴) چون با ادب و تمیز باشی / پیش همه‌کس عزیز باشی (ممیز)

۸- بیت «هان ای دل عبرت بین، از دیده نظر کن هان ایوان مدائن را آیینی عبرت دان» چند جمله است؟

- (۱) چهار جمله
- (۲) پنج جمله
- (۳) سه جمله
- (۴) دو جمله

۹- جمع و مفرد همه‌ی گزینه‌ها صحیح است به جز:

- (۱) املاک: ملک
- (۲) ممالک: مالک
- (۳) ملل: ملت
- (۴) دیار: دار

۱۰- حرف «را» در عبارت «فرزند ایران و بیشه فرهنگ و ادب و اندیشه را، شیر شیران هستی» به چه معناست؟

- (۱) به
- (۲) نشانه مفعولی
- (۳) برای
- (۴) از

۱۱- مصرع «پیر گفتا که چه عزّت زین به» کلمه‌ی [به] چه نقش دستوری دارد؟

- (۱) مسند
- (۲) قید
- (۳) صفت
- (۴) نهاد

۱۲- بیت «چون با ادب و تمیز باشی

پیش همه کس عزیز باشی» چه آرایه‌ای دارد؟

(۱) تلمیح (۲) تضاد (۳) مبالغه (۴) سجع

۱۳- بیت «برق از شوق که می‌خندد بدین‌سان قاه قاه؟

ابر از هجر که می‌گرید بدین‌سان زارزار؟» کلمات [قاه قاه

- زارزار] چه آرایه‌ای دارد؟

(۱) مراعات‌النظیر (۲) تضاد (۳) مبالغه (۴) موارد ۱ و ۲

۱۴- پیام کلی شعر جامی که با بیت زیر آغاز می‌شود، در کدام گزینه دیده می‌شود؟

«خارکش پیری با دلق درشت / پشته‌ای خار همی بُرد به پشت»

- (۱) گفت من تیغ از پی حق می‌زنم / بنده حقم نه مأمور تنم
 (۲) خطر هاست در کار شاهان بسی / که با شاه، خویشی ندارد کسی
 (۳) دل آزاد من و گرد تعلق، هیهات / بارها سیل تهی‌دست از این خانه گذشت (هیهات: به دور است)
 (۴) به نام نیکو گر بمیرم رواست / مرا نام باید که تن مرگ راست

۱۵- در جمله‌ی: «حاجتم را از او می‌خواهم» **متمم** و **مفعول** به ترتیب در کدام گزینه است؟

(۱) م در حاجتم - او (۲) او - حاجت (۳) حاجت - می‌خواهم (۴) او - م حاجتم

۱۶- نوع «را» در مصرع «با چشمِ ادب نگر پدر را» چیست؟

(۱) «را» مفعولی (۲) «را» حرف اضافه (۳) «را» فک اضافه (۴) هیچ کدام

۱۷- معنی واژه‌های مشخص شده، در کدام بیت، نادرست آمده است؟

- (۱) چون این دو شوند از تو خرسند / خرسند شود ز تو خداوند (خرسند: امیدوار)
 (۲) می‌کوش که هر چه گوید استاد / گیری همه را به چابکی یاد (چابکی: زیرکی)
 (۳) زنه‌ار مگو سخن، به جز راست / هر چند تو را در آن ضرر هاست (زنهار: آگاه باش)
 (۴) چون با ادب و تمیز باشی / پیش همه کس عزیز باشی (تمیز: تشخیص دادن)

۱۸- هم‌خانواده واژه مشخص شده در کدام گزینه نیامده است؟«باری، تو طعام خوردن خود می‌دانی؟»

(۱) طمع (۲) طعمه (۳) طعم (۴) مُطعم

۱۹- واژه «تماثیل» جمع کدام یک از واژه‌های زیر می‌باشد؟

(۱) مثال (۲) مَثَل (۳) تمثال (۴) تمثیل

۲۰- کدام بیت با مفهوم بیت «ده روز مهر گردون افسانه است و افسون / نیکی به جای یاران، فرصت شمار یارا» ارتباط بیش‌تری دارد؟

- (۱) آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است / با دوستان مروت با دشمنان مدارا «حافظ»
 (۲) عدو را به فرصت توان کند پوست / پس او را مدارا چنان کن که دوست «سعدی»
 (۳) یک زمان خواجو حضور دوستان فرصت شمار / زان که از دور زمان فرصت زمانی بیش نیست «خواجو»
 (۴) دوستان گر به دوستان نرسند / اندر این روزگار معذورند «انوری»

۲۱- معنای درست واژه‌های «هنجار، بغض، ارشاد، چاپار» به ترتیب چیست؟

- (۱) آداب، اندوه، هدایت شدن، نامه‌بر
 (۲) ارزش، گرفتگی روح، به راه راست رفتن، پیغام
 (۳) رفتار، دشمنی، راهنمایی کردن، قاصد
 (۴) اندازه، گرفتگی گلو، پیروزی کردن، پیک

- ۲۲- واژه «چون» در بیت «عقل‌ها حیران شود کز خاک تاریک نژند / چون برآید این همه گل‌های نغز کامکار» به چه معناست؟
 (۱) چگونه (۲) وقتی که (۳) مانند (۴) چرا
- ۲۳- مصرع «تاج عزّت به سرم بنهادی» [تاج عزّت] چه نقش دستوری دارد؟
 (۱) مفعول (۲) نهاد (۳) مسند (۴) فعل
- ۲۴- بیت «پیر گفتا که چه عزّت زین به / که نیام بر در تو بالین نه» چند جمله است؟
 (۱) ۲ جمله (۲) ۳ جمله (۳) ۴ جمله (۴) ۵ جمله
- ۲۵- در کدام گزینه فعل ربطی بکار نرفته است؟
 (۱) ایرانیان همواره به ذوق و سلیقه معروف بوده‌اند. (۲) پدرم کمدم را گشت (۳) ایرانیان مهمان نوازند. (۴) وقتی هوا تاریک شد.
- ۲۶- معنی واژه «فَرّ» در کدام گزینه نیامده است؟
 (۱) ارج (۲) تفریح (۳) زیبایی (۴) شکوه
- ۲۷- کدام توضیح درباره «ایرج میرزا» و شیوه شاعری او درست است؟
 (۱) شعر او ساده و مشتمل بر کلمات و تعبیرات عامیانه است.
 (۲) وی تا پایان عمر از شاعران دربار قاجاریه بود.
 (۳) تحصیلاتش را در مدرسه دارالفنون تهران به اتمام رساند.
 (۴) وی در اشعارش کم‌تر به مسائل اجتماعی پرداخته است.
- ۲۸- نوع «را» در مصرع اول و مصرع دوم بیت زیر، به ترتیب کدام است؟
 «با چشم ادب نگر پدر را / از گفته او میبچ سر را»
 (۱) مفعولی - حرف اضافه (۲) حرف اضافه - حرف اضافه
 (۳) حرف اضافه - مفعولی (۴) مفعولی - مفعولی
- ۲۹- مفهوم کدام گزینه از بیت زیر، دورتر است؟
 «سر به هم آورده دیدم برگ‌های غنچه را / اجتماع دوستان یک دلم آمد به یاد»
 (۱) ز دوستان زبانی مدار چشم وفا (۲) دوستان وفادار بهتر از خویشانند
 (۳) از دوستان جانی مشکل توان پریدن (۴) دوستان شرح پریشانی من گوش کنید
- ۳۰- مفهوم عبارت زیر از کدام بیت قابل استنباط است؟
 «مرد گفت: خداوندش را بگوی که گرگ بی‌رد. غلام گفت: به خدای چه بگویم؟!»
 (۱) زان آدمی بت‌رس که با دیوار آشناست. (۲) سرمایه نجات بُود توبه درست.
 (۳) به سوی عیب چون پویی؟ گر او را غیب دان بینی؟ (۴) صفات خاص خداوند بنده را نسزد.
- ۳۱- کدام بیت، مناسب بیش‌تری با شخصیت فرد «جوان» در شعر «آزادگی» دارد؟
 (۱) مردم بی‌سنگ به خود گم بُود / سنگ گران گوهر مردم بُود
 (۲) غره مشو ز جاه مجازی به اعتبار / کاین جاه را به نزد خدا اعتبار نیست
 (۳) چشم عیب از مردمان بردار و عیب خود نگر / هر که عیب خویش بیند از همه بیناتر است.
 (۴) ز گم کرده ره، رهنمایی که یافت؟ / ز دود سیاه روشنایی که یافت؟

۳۲- مصرع «به قیمت هر ورق زان یک طبق دُر» [هر ورق] کدام رکن تشبیه است؟

- (۱) مشبه (۲) مشبه‌به (۳) وجه‌شبهه (۴) ادات تشبیه

۳۳- عبارت «بر فراز گردن طاووس، به جای یال، کاکلی سبز رنگ و پرنقش و نگار روییده است.» فعل [روییده است] چه نوع فعلی است؟

- (۱) ماضی بعید (۲) مضارع اخباری (۳) ماضی نقلی (۴) ماضی استمراری

۳۴- بیت «خوشا مرز ایران عنبر نسیم که خاکش گرامی‌تر از زَر و سیم» چه نوعی جناسی دارد؟

- (۱) جناس ناقص حرکتی (۲) جناس ناقص افزایشی (۳) جناس ناقص اختلافی (۴) جناس تام

۳۵- در مصراع دوم بیت زیر «مشبه، مشبه‌به، وجه شبهه و ادات تشبیه» به ترتیب کدامند؟

«لبت تا در لطافت لاله سیراب را مآند / دلم در بی‌قراری چشمه سیماب را ماند»

- (۱) دل - بی‌قراری - چشمه - سیماب
(۲) دل - چشمه سیماب - بی‌قراری - ماند
(۳) دل - سیماب - بی‌قراری - ماند
(۴) دل - بی‌قراری - سیماب - ماند

۳۶- بیت «به جهان خرّم از آنم که جهان خرّم از اوست عاشقم بر همه عالم که همه عالم از اوست» چند جمله است؟

- (۱) ۲ جمله (۲) ۴ جمله (۳) ۱ جمله (۴) ۶ جمله

۳۷- عبارت زیر از چند جمله تشکیل شده است؟

«بهلول گفت: فهمیدم که آداب خوابیدن هم نمی‌دانی. خواست برخیزد. جُنید دامنش بگرفت و گفت: من نمی‌دانم، تو مرا بیاموز.»

- (۱) هشت (۲) نه (۳) هفت (۴) ده

۳۸- کدام بیت با آرایه داخل کمانک مطابقت ندارد؟

- (۱) هر چه برزیگر طالع، کشته است / از گل و خار همان باید چید (تشبیه)
(۲) گل بخندید باغ شد پدرام (خوشحال) / ای خوشا این جهان بدین هنگام (تشخیص)
(۳) خیره از من نرمیدید شما / هر که آفت زده‌ای دید رمید (واج‌آرایی)
(۴) کس به رویم در شادی نگشود / آن در بست، نهان کرد کلید (تضاد)

۳۹- در کدام گزینه مفعول نیامده است؟

- (۱) آن‌جا قدم رسان که خواهی.
(۲) همه را چشم امید به درگاه تو باز است.
(۳) صبح صادق قدرت کاذب شکست.
(۴) سر به هم آورده دیدم برگ‌های غنچه را

۴۰- واژه‌های «خورشید»، «نگاه»، «گل» و «قرص» که به عنوان هسته گروه اسمی بیت زیر می‌باشند، به ترتیب چه نقشی را گرفته‌اند؟

«خورشید خم شد تا نگاهت را ببوسد / گل غنچه شد تا قرص ماهت را ببوسد.»

- (۱) نهاد - مُسند - مسند - مفعول
(۲) نهاد - مفعول - نهاد - مفعول
(۳) مفعول - مفعول - مفعول - نهاد
(۴) مسند - نهاد - مفعول - مفعول

۴۱- کدام آرایه ادبی در بیت زیر وجود ندارد؟

«مهربان و ساده و بی‌کینه است / مثل نوری در دل آینه است»

- (۱) نماد (۲) تشخیص (۳) تشبیه (۴) ضرب‌المثل

۴۲- کدام گزینه با مفهوم عبارت «افسوس که جوان نمی‌داند و پیر نمی‌تواند» ارتباطی ندارد؟

- (۱) ای پیر سالخورده به تدبیر پیر باش / وی نوجوان، جوان نصیحت‌پذیر باش
- (۲) جوان چو پیر شود کارکرده می‌باید / ز پیر کار نیاید، تو ای جواب دریاب
- (۳) پیر دیگر جوان نخواهد شد / پیری‌اش نیز هم نماند دیر
- (۴) گر چه مرگ از پی پیری است جوان غره‌ مشو / کاین بلایی است که بر پیر و جوان می‌گذرد

۴۳- بیت «تو این نازنین میهن، ای خاک پاک

- ز انوار حق چهره‌ات تابناک» چند جمله است؟
- (۱) ۲ جمله (۲) ۳ جمله (۳) ۴ جمله (۴) ۵ جمله

۴۴- «چه» در مصرع اول و مصرع دوم بیت زیر به ترتیب به چه معناست؟

«کان روز به علم تو، چه افزود / وز کرده خود چه برده‌ای سود»

- (۱) ضمیر پرسشی - صفت پرسشی (۲) هر دو ضمیر پرسشی
- (۳) هر دو صفت پرسشی (۴) صفت پرسشی - ضمیر پرسشی

۴۵- کدام بیت، مفهوم ضرب‌المثل را بیش‌تر دربردارد؟

«ماهی را هر وقت از آب بگیری، تازه است»

- (۱) دل از دیری کار غمگین مدار / تو نیکی طلب کن نه زودی کار
- (۲) میکفن کول چون بهار آیدت / که هنگام سرما به کار آیدت
- (۳) نه همه سال کار هموار است / نه به هر وقت حال یکسان است
- (۴) پیشیمان نگردد کس از کار نیک / نکوتر ز نیکی چه چیز است و یک

۴۶- واژه «دانه» در همه گزینه‌ها مشابه است به‌جز گزینه

- (۱) گر من از خرمن عمرم شده بر باد چو کاه / جای شکر است که چون دانه به جایید همه
- (۲) «سیف فرغانی» از این کشت ار نچیدی خوشه‌ای / شکر کن چون دانه‌ای ز اطراف خرمن می‌بری
- (۳) دل من گر بکارد دانه غم / از آن یک دانه انباری برآید
- (۴) شیرینی گفتار تو دانه است و دل من / مرغی است که بی دانه ره دام نگیرد

۴۷- در کدام گزینه نقش مفعولی وجود ندارد؟

- (۱) دیار مشرق و مغرب به چه گرفتی
- (۲) ملوک پیشین را خزاین و عمر و لشکر بیش از این بود
- (۳) هر مملکت را بگرفتم، رعیتش نیازردم
- (۴) نام پادشاهان جز به نیکی نبردم

۴۸- کدام بیت با بقیه ارتباط معنایی ندارد؟

- (۱) مجاب چهره جان می‌شود غبار تنم / خوش آن دمی که از این چهره، پرده برفکنم
- (۲) در راه عشق، بُعد منازل، حجاب نیست / دوری گمان مبر که بود مانع وصال
- (۳) گفتم که روی خوبت، از من چرا نهان است / گفتا تو خود حجابی، ورنه، رُخم عیان است
- (۴) میان عاشق و معشوق، هیچ حایل نیست / تو خود، حجاب خودی حافظ از میان برخیز

۴۹- در کدام گزینه مفعول به درستی مشخص نشده است؟

- (۱) لنگ لنگان قدمی برمی‌داشت / هر قدم دانه شکری می‌کاشت
- (۲) در دولت به رخم بگشادی / تاج عزت به سرم بنهادی
- (۳) نوجوانی به جوانی مغرور / رخس پندار همی راند ز دور
- (۴) خار بر پشت زنی زین‌سان گام / دولت چیست، عزیزیت کدام

۵۰- مصرع «وی نوازنده‌ی دل‌های نژند» کلمه‌ی [نژند] چه نقش دستوری دارد؟

(۱) نهاد

(۲) مفعول

(۳) مسند

(۴) صفت